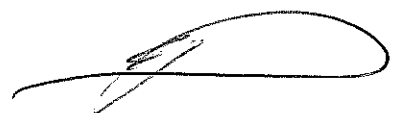

MTÜ Eesti Kaubandus-Tööstuskoda

**Konsolideeritud
majandusaasta aruanne 2013**

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and strokes, located in the bottom right corner of the page.

**MTÜ EESTI KAUBANDUS – TÖÖSTUSKODA
KONSOLIDEERITUD
MAJANDUSAASTA ARUANNE 2013**

MITTETULUNDUSÜHINGUTE JA
SIHTASUTUSTE REGISTRIKOOD
AADRESS

80004733
TOOM – KOOLI 17
TALLINN 10130

TELEFON

6 040 060

FAX

6 040 061

ELEKTRONPOSTI AADRESS

koda@koda.ee

KODULEHEKÜLJE AADRESS

www.koda.ee

MAJANDUSAASTA ALGUS

01.01.2013

MAJANDUSAASTA LÕPP

31.12.2013

JUHATUSE ESIMEES

TOOMAS LUMAN

JUHATUSE LIIKMED

VÄINO KALDOJA

VALDO KALM

JUHAN KOLK

GUNNAR KRAFT

ENN KUNILA

JÜRI KÄO

MEELIS MILDER

TIINA MÕIS

FELIKS MÄGUS

ENDEL PALLA

NEINAR SELI

JAAN TOOTS

KOIT UUS

ENN VESKIMÄGI

PEADIREKTOR

MAIT PALTS

AUDIITOR

KPMG Baltics OÜ

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise aastaaruanne	20
Konsolideeritud bilanss	20
Konsolideeritud tulude ja kulude aruanne	21
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	22
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	23
Raamatupidamise aastaaruande lisad	24
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	24
Lisa 2. Raha ja pangakontod	28
Lisa 3. Lühiajalised finantsinvesteeringud	28
Lisa 4. Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	28
Lisa 5. Pikaajalised finantsinvesteeringud	29
Lisa 6. Materiaalse põhivara liikumine	29
Lisa 7. Immateriaalne põhivara	30
Lisa 8. Kasutusrent	31
Lisa 9. Lühiajalised kohustused	31
Lisa 10. Maksukohustused, ettemaksed	32
Lisa 11. Netovara	32
Lisa 12. Tingimuslikud kohustused	33
Lisa 13. Müügitulu tegevusalade ja geograafiliste piirkondade lõikes	33
Lisa 14. Liikmeskond	33
Lisa 15. Muud tegevustulud	34
Lisa 16. Tööjõukulud	34
Lisa 17. Mitmesugused tegevuskulud	34
Lisa 18. Kaubanduskoja konsolideerimata finantsinformatsioon	34
Lisa 19. Sihtfinantseeringuga toetatud projektid (lõppenud aastal 2013)	38
Lisa 20. Tehingud seotud osapooltega	39
Juhatuse allkirjad 2013. aasta majandusaasta aruandele	40
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	41
Tegevusalade loetelu	42

Tegevusaruanne

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Kaubanduskoda/Koda) on vabatahtliku liikmeskonnaga ettevõtjate esindusorganisatsioon, mille missiooniks on ettevõtluse edendamine Eestis ettevõtjasõbraliku majanduskeskkonna arendamise ning praktiliste teenuste osutamise kaudu.

Kaubanduskoda on mõjukaim, vanim ja suurim ettevõtjate esindusorganisatsioon Eestis, millel on hea rahvusvaheline maine.

Kaubanduskoda on võrdne partner valitsusele Eesti majanduspoliitilise keskkonna kujundamisel.

Kaubanduskoja juhatus koosneb 15 liikmest. 2013. aastal pidas Kaubanduskoja juhatus kokku 8 koosolekut.

2013. aastal oli Kaubanduskoja keskmine töötajate arv 38 ning tütarettevõttes Eesti Konjunktuuriinstituut AS (EKI) 18 töötajat.

2013.a. palkade ja tasude kogusumma oli 1 123 410 eurot.

Finantssuhtarvud	2013	2012
Müügitulu (€)	747 524	749 392
Käibe kasv (%)	-0,25%	4,01%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	2,46	1,9

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv (%) = (müügitulu 2013 - müügitulu 2012) / müügitulu 2012 * 100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused

KAUBANDUSKOJA LIIKMESKOND

2013. aasta 31. detsembri seisuga oli Kaubanduskojal 3116 liiget. 2013. aastal astus liikmeks 271 uut ning välja arvati 292 liiget. Paljude ettevõtete reorganiseerumised, ühinemised ja pankrotid olid suuremate ettevõtete puhul liikmeskonnast väljaarvamiste peamised põhjused. Nii jäi ka liikmete netosaldo 2013. aastal negatiivseks, kuna majanduslike raskuste tõttu liikmelisuse lõpetanud ettevõtete arv ületas Kojaga liitunud ettevõtete koguarvu.

Liikmesettevõtete jagunemine tegevusalade kaupa

Tööstus – 27,9%

Kaubandus – 28,2%

sh - hulgikaubandus – 76,3%

- jaekaubandus – 15,2%

- mootorsõidukid ja -kütus – 8,5%

Ehitus – 6,6%

Transport, info ja side – 9,6%

IT – 2,1%

Kinnisvara – 1,7%

Pangandus, kindlustus – 2%

Hotellid, restoranid, turism – 1,6%

Põllumajandus ja kalapüük – 1,9%
Muu – 18,4%

Liikmesettevõtete jagunemine piirkonniti

Tallinn – 57%
Harju-, Rapla- ja Järvamaa – 16%
Jõgeva-, Põlva-, Tartu-, Võru- ja Valgamaa – 12%
Pärnu- ja Viljandimaa – 6%
Ida- ja Lääne-Virumaa – 6%
Lääne-, Saare- ja Hiiumaa – 3%

Liikmesettevõtete jagunemine töötajate arvu järgi

1-9 töötajat – 51%
10-49 töötajat – 31%
50-249 töötajat – 13%
250 ja enam töötajat – 3%
Toetajaliikmed – 2%

LIIKMETE ÜLDHUVIDE ESINDAMINE POLIITIKAKUJUNDAMISES JA JURIIDILINE NÕUSTAMINE

Koja aktiivne roll liikmete üldhuvide esindamisel jätkus

Põhikirja kohaselt on Kaubanduskoja üheks olulisemaks eesmärgiks esindada oma liikmeskonna üldhuve Eesti majanduspoliitika kujundamisel, osaleda ettepanekute esitamises seadusandluse täiustamiseks riigivõimu- ja valitsemisorganitele. Poliitikakujundamise ja õigusosakond on selle eesmärgi täitmiseks teinud järgmisi tegevusi.

Kaubanduskoda esitas ministeeriumitele, Riigikogule ning teistele institutsioonidele aasta jooksul erinevate seaduste või määruste eelnõude kohta kokku üle 100 erineva arvamuse ja seisukoha. Kaubanduskoja esindajad osalesid igapäevaselt ka erinevate seadusloomega seotud töögruppide koosseisus (nt kollektiivsete töösuhete, maksejõuetuse, intellektuaalse omandi valdkonnas).

Olulisemate teemadena, mis õigusloomet ja ettevõtlust mõõdunud aastal sidusid, võib välja tuua:

- **Käibedeklaratsiooni lisa.** Riik soovib käibedeklaratsiooni lisaga koguda ettevõtjateelt andmeid üle 1000-euroste ostu- ja müügitheingute kohta. Kaubanduskoda on sellele ideele vastu, sest see oleks ebaproportsionaalne kohustus ettevõtjatele. Tänapäevaks on jõutud selleni, et Kaubanduskoja aktiivsel kaasabil arutatakse teemat sisuliselt ning kiirustades tehtud eelnõu rakendamine on vähemasti edasi lükatud.
- **Firmaautode ostmisel tasutud käibemaksu mahaarvamine.** Käibemaksuseaduse muudatusega soovitakse piirata sõiduautode ostmisel (sh liisimisel) ning nende tarbeks kaupade ja teenuste ostmisel (kütus, remont, hooldus jms) makstava käibemaksu mahaarvamist. Kaubanduskoda ei toeta nimetatud muudatust. Kaubanduskoda on teinud ministeeriumile ettepaneku analüüsida erinevaid alternatiive võimaliku

probleemi lahendamiseks ning koostöös erinevate partneritega valida välja lahendused, mis aitavad efektiivselt ja põhjendamatult halduskoormuse kasvuta jõuda soovitud tulemuseni. Töö jätkub 2014. aastal.

- **Tööandja sõiduauto erasõitudeks kasutamine.** Kaubanduskoda oli vastu tulumaksuseaduse muudatusele, mille kohaselt oleks tööandja sõiduauto kasutamise erisoodustuse hind alati 256 eurot kuus, sõltumata sellest, millisel määral autot erasõitudeks kasutatakse. Praeguse seisuga on riik sellest ideest loobunud.
- **Töötamise register.** Riik soovib luua töötamise registrit, kuhu ettevõtjad kannaksid kõik tööd tegevad isikud enne nende esimest tööpäeva. Töötamise registri loomise eelnõu on muutunud Kaubanduskoja ettepanekutega arvestamise järel ettevõtjasõbralikumaks. Näiteks on ettevõtjal võimalik isik registrisse kanda telefoni teel või lühisõnumiga.
- **Juhatusel liikme töötuna arvele võtmine.** Riigikogu menetluses on eelnõu, mille kohaselt ei võeta enam töötuna arvele äriühingu juhatuse liiget. Kaubanduskoda ei toeta kavandatavat muudatust. Kaubanduskoda on esitanud ministriumile ettepaneku see punkt eelnõust välja jätta, kuid praeguseks ei ole seda kuulda võetud. Kindlasti esitab Kaubanduskoda samasisulise argumenteeritud ettepaneku 2014. aastal ka Riigikogule.
- **Osaühingu vabatahtlik lõpetamine.** Kaubanduskoda on korduvalt tõstatanud probleemina ettevõtete vabatahtliku lõpetamise keerukuse, seda eelkõige äriühingute puhul, kus ei ole varasid ega võlausaldajaid. Probleemi lahendamiseks on Justiitsministeerium välja töötanud eelnõu, mis võimaldab senisest lihtsamalt vabatahtlikult lõpetada osaühingut või aktsiaseltsi, kui ettevõtte on ainult üks omanik. Eelnõu on hetkel Riigikogu menetluses.
- **Juhatusel liikme ravikindlustus.** Kaubanduskoda on teinud ettepaneku lühendada juhatuse liikme ravikindlustuse ooteaeg seniselt kolmelt kuult 14 päevani. Ettepanek on jõudnud seaduseelnõusse ja peaks suure tõenäosusega jõustuma 2014. aasta suvel.
- **Turismiseaduse muudatused.** Kaubanduskoda oli vastu ideele kohustada Eesti kodanikke esitama isikut tõendavat dokumenti majutusteenuse kasutamiseks. Lisaks oli Kaubanduskoda vastu ideele kaotada turismiseadusest reisigrupi registreerimise võimalus. Täna on Kaubanduskoja eestvedamisel mõlemast ideest loobutud.
- **Välismaalaste seaduse muudatused.** Kaubanduskoda on teinud mitmeid ettepanekuid vähendamaks ettevõtjate kohustusi välismaalaste palkamisel. Selle tulemusena on näiteks lihtsustunud kõrgelt kvalifitseeritud töötajate Eestisse elama ja tööle asumine. Töö jätkub 2014. aastal.

Olulisemad eelnõud või teemad, milles Kaubanduskoda 2013. aastal veel arvamust avaldas, puudutasid:

- võlaõigusseadust,
- riigihangete seadust,
- maksukorralduse seadust,
- reklaamiseadust,
- karistusseadustikku,
- pankrotiseadust,
- jäätmeseadust,
- liikluskindlustuse seadust,
- tarbijakaitse seadust,

- majandusaasta aruande tähtaegset esitamist äriregistrile,
- toidu- ja veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest võetava tunnitasu määra,
- ebaausaid kauplemistavasid,
- kollektiivseid töösuhteid,
- alkoholipakendil kohustuslikuna esitatud võõrkeelse teabe tõlkimist,
- samuti mitmeid ehituse, tolli ja keskkonna valdkonda puudutavate määruste ja seaduste muutmise eelnõusid.

Liikmetelt laekunud üldise iseloomuga probleemide põhjal tegi Kaubanduskoda aasta jooksul mitmeid ettepanekuid õigusaktide muutmiseks või probleemide analüüsimiseks. Näiteks ettepanek riigihangete seaduse muutmiseks eesmärgiga lahendada seoses riigihangetega ilmnenud ettevõtjate tõstatatud probleeme.

Juristide konsultatsioon on jätkuvalt hinnatud

Nagu alati, kasutasid liikmed ka 2013. aastal aktiivselt Kaubanduskoja juristide teenuseid. Jätkuvalt pakkusid enim huvi lepingutega seotud konsultatsioonid – lepingute analüüs, koostamine, nõustamine.

Tavapärased on küsimused äriühingute tegevusest (nt mida pidada silmas osaühingu üldkoosoleku kokkukutsumisel, kuidas kanda osakapitali muutmist äriregistrisse), tööõigusest (nt kuidas kehtestada töötajale konkurentsipiirangut või tagada ärisaladuse suurem kaitse), tarbijaõigusest (nt millised on kaupleja kohustused pretensiooni lahendamisel) ning maksu- ja võlaõigusest. Kokkuvõtvalt aitasid juristid igapäevaselt meie liikmeid kõikides valdkondades, millega ettevõtjad oma argipäevas kokku puutuvad.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Ka aastal 2013 jätkas Kaubanduskoja esindajana Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees (EMSK) oma tööd Reet Teder. Aasta jooksul esitas EMSK Euroopa Komisjonile, nõukogule, Parlamendile või eesistujamaadele kokku 212 arvamust. Seahulgas olid arvamused nii uute õigusaktide (direktiivide ja määruste) ettepanekute kui ka Euroopa Liidu poliitikadokumentide kohta, samuti EMSK omaalgatuslikud arvamused. Need käsitlesid laia temaderingi alates arenguabist ja vaesuse vastu võitlemisest ning lõpetades seisukohtadega vägagi konkreetsetes tehnilistes küsimustes. Oma pitseri vajutas majanduskriis, mistõttu keskenduti palju ka makroökonomilistele teemadele, maksuküsimustele, eriti võitlusele maksupettustega ja ELi ning eriti eurotsooni edasise arengu teemale. Olulisemaid ja huvitavamaid EMSK arvamusi tutvustas Reet Teder aasta jooksul pidevalt ka Kaubanduskoja häälekandjas Teataja.

Ettevõtjate huvide esindajana kuulus Reet Teder tööandjate rühma ja osales aktiivselt kolme erineva sektiooni: INT (siseturg, tarbijakaitse), ECO (makromajandus, maksupoliitika) ja TEN (transport, energia, infrastruktuur) töös. Töövõiduna võib esile tõsta saavutatud toetust Reet Tederi ettepanekutele, mis käsitlesid väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele paremat juurdepääsu rahastamisallikatele.

KAUBANDUSKOJA ARBITRAAŽIKOHUS KUI TÕHUS VAIDLUSTE LAHENDAMISE VIIS**Ülevaade Arbitraažikohtu tegevusest aastal 2013**

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohus tegutseb alalise vahekohtuna Eestis alates aastast 1992. Vastavalt Arbitraažikohtu reglemendile lahendab vahekohus eraõigussuhetest, sealhulgas ka väliskaubandus- ja muudest rahvusvahelistest majandussuhetest tulenevaid vaidlusi, sõltumata hagi hinnast. Vaidluseid on praktikas olnud nii hinnaga alates mõnest tuhandest eurost kuni kümnete miljoniteni. Arbitraažikohtu otsused jõustuvad tegemise hetkest ning on otse täidetavad rahvusvaheliselt.

Aastal 2013:

- Laekus Arbitraažikohtule 13 hagiavaldust. Vaidluse lõplikuks lahendamiseks anti vahekohtule üle 9 hagi asja materjalid (sh 2012. aastal menetlusse võetud asjad).
- Tagastati hagimaterjale vaid kolmel korral. Kahel korral lõpetati menetlus seetõttu, et pooled leidsid lahenduse enne kohtumenetluse reaalset algus. Ühel korral oli tegemist vastuhagiga, mille esitamise vajadus uute tõendite esitamisel menetluse käigus kadus.
- Tehti kokku 11 otsust (sh aastal 2012 menetlusse võetud asjad). Viis otsust tehti rahvusvahelistes asjades.
- Seitsmel korral oli vähemalt üks pooltest väljastpoolt Eestit. Rahvusvahelistes vaidlustes olid osapoolteks äriühingud Soomest, Rootsist, Venemaalt, Ukrainast ja Inglismaalt.
- Põhiliselt on vaidluste põhjuseks ja objektiks ikka lepingud. Ehituse ja sellega seonduvatest lepingutest ning ostu-müügi lepingutest kokku tulenes sel aastal taas ligemale ¾ vaidlustest ning ülejäänud osa moodustasid laenu-, rendi-, tarne, jm lepingud. Muu hulgas paluti vahekohtul mõista välja saamata jäänud tulu ning tekitatud kahju, mitmel korral pidi vahekohus tuvastama lepingu kehtivust.
- Jõuti lõpule menetlusega Arbitraažikohtule aastal 2012. laekunud ja siis pooleli jäänud hagi asjades.
- Jõustusid (01.02.2013) 2012. aastal välja töötatud reglemendi muudatused ehk uus redaktsioon. Uue reglemendi väljatöötamisse kaasati erinevaid osapooli ning protsess oli pikk ja põhjalik. Muudatuste eesmärgiks oli leida lahendus aja jooksul ilmnunud probleemidele ja muuta arbitraažimenetlus kiiremaks, selgemaks ja lihtsamaks.

HARIDUSPOLIITIKA**Ettevõtlikkus- ja ettevõtlusõpe**

- 2013. aastal jätkus 2010. aasta oktoobris valminud ettevõtlusõppe edendamise kava „Olen ettevõtlik!“ ideoloogia ja põhitõdede tutvustamine aineõpetajatele, ettevõtlus- ja majandusõpetajatele, lasteaiaõpetajatele, haridusasutuste juhtidele.
- Teemal „Miks on vaja ettevõtlikkust?“ on kolme aasta jooksul toimunud esinemistel mõelnud kaasa kokku juba enam kui 2500 inimest üle Eesti.

Ettevõtlusõppe Mõttekoda

- Kaubanduskoja algatusel ja koordineerimisel tegutsenud Ettevõtlusõppe Mõttekojal täitus 2013. aasta oktoobris 5 aastat, mida tähistati koos ettevõtjatega ühisseminariga „Üheskoos ettevõtlikkust hoides“.
- Mõttekojas vahetab infot ja kogemusi lai ring haridusmaastikul tegutsejaid ülikoolidest ettevõtlike noorte organisatsioonideni.

Ettevõtete koostöövõrgustik „Unistused ellu!“

- 14. märtsil 2012 asutati laste ja noorte ettevõtlikkust toetavate ettevõtete koostöövõrgustik „Unistused ellu!“. Võrgustiku eesmärk on kujundada ja väärtustada ettevõtlikku hoiakut ühiskonnas ja aidata kaasa sellele, et haridussüsteemis rakenduks ettevõtlusõpe.
- Võrgustiku asutajaliikmeteks on lisaks Kaubanduskojale Danske Pank, Eesti Energia, Ida-Viru Ettevõtluskeskus, Jõhvi Kontserdimaja, Silberauto ja Swedbank.
- Võrgustiku igapäevatööd koordineerib Kaubanduskoda ning sellega kaasnevate kulude katmist toetas 2013. aastal Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.
- Võrgustiku liikmeid oli 2013. aasta lõpuks juba 116. Nii võrgustiku tegemiste kui ka ettevõtete toetustegevuste kohta saab infot www.unistusedellu.ee.

LIHKMETELE PAKUTAVAD TEENUSED**Kaubanduskoda pakub järgmisi teenuseid:**

- ärivisiitid ja -delegatsioonid;
- rahvusvahelised messid ja kontaktüritused;
- Info- ja partnerteenused võrgustiku Enterprise Europe Network kaudu (s.h hangete monitooring);
- väliskaubandusteenused;
- koolitused ja seminarid;
- teenused valdkondlike projektide toel (nt keskkonna- ja energianõustamised);
- muud teenused (reklaam, ruumide rent jne).

Ärivisiitid ja -delegatsioonid**Aasta jooksul korraldasime 8 kõrgetasemelist visiiti:**

- 11.-15. veebruaril Eesti välisministri visiit India Vabariiki ja Sri Lanka Demokraatlikku Sotsialistlikku Vabariiki;
- 1.-5. mail Vabariigi Presidendi visiit Kanadasse;
- 5.- 9. mail Eesti Vabariigi välisministri ja Soome Vabariigi kaubandusministri ühisvisiit Mehhiko Ühendriikidesse;
- 6.- 7. mail peaministri visiit Tadžikistani Vabariiki;
- 27.-29. mail riigivisiit Leedu Vabariiki;
- 1.- 5. oktoobril riigivisiit Rumeenia Vabariiki ja Moldova Vabariiki;
- 1.- 6. detsembril Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi asekancleri visiit Jekaterinburgi;

- 10.-14. detsembril peaministri visiit Kõrgõzstani Vabariiki.

Samuti võtsime aasta jooksul Eestis vastu mitmeid kõrgetasemelisi äridelegatsioone, kes saatsid Tšehhi peaministrit (18. aprill), Makedoonia peaministrit (25. juuni), Saksamaa presidenti (9. juuli) ja Bulgaaria presidenti (13. september) nende Eesti visiitidel. Lisaks külastasid aasta esimesel poolel Eestit Belgia äridelegatsioon (23. aprill), Hiina kaubanduse edendamise nõukogu (CCPIT) äridelegatsioon (10. juuni), Jaapani Keidanreni äridelegatsioon (12. juuli) ja Venemaa Uurali Kaubanduskoja äridelegatsioon (24.-26. juuli). Aasta teisel poolel käisid Eesti majandusoludega tutvumas ja koostööpartnereid otsimas Saksamaa Brandenburgi piirkonna (2. september), Venemaa Nižni Novgorodi (10. oktoober) ja Sverdlovski piirkonna (26. november) ettevõtjate esindajad.

Samuti tutvustasime Itaalia toiduaineid ning veine (Udine Kaubanduskoda 18. juuni ja Tradizioneitalia 25. september). 13. juunil tutvustasime koostöös Taani kolleegidega *Danish Showroom* kontseptsiooni Eesti toiduainetetööstuse ettevõtjatele.

Rahvusvahelised messid ja kontaktkohtumised

Ühisstendiga osalemist septembris toimunud messil Alihankinta hindavad 15 kaasatud ettevõtjat väga positiivselt. Seekord oli Eesti esindatud kõigi aegade arvukaima messidelegatsiooniga. Eesti stand eristus selgelt teistest eksponentidest oma väljapaistvuse ning kujunduse poolest. Messiga samaaegselt korraldati koostöös EAS Helsingi esindusega seminar Soome ettevõtjatele, kus said ka stendistid osaleda. Kaubanduskoja esindaja osales messi raames korraldatud kontaktkohtumiste üritusel.

Kaubanduskoja kodulehekülje teenuste rubriik pakub pidevalt täiendavat teavet mitmesuguste rahvusvaheliste messide, konverentside ja kontaktürituste kohta, sealt leiab ka lingid rahvusvaheliste messide andmebaasidele ja valitud messikeskustele.

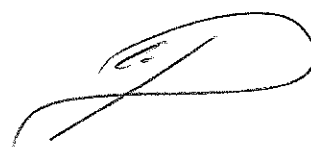
Enterprise Europe Networki raames osutatavad kontaktteenused ja hangete monitooring

Enterprise Europe Networki partnerina on Kaubanduskoda pakkunud Eesti ettevõtetele mitmeid erinevaid rahvusvahelistumisega seotud teenuseid. Kaubanduskoda aitas kokku 133 korral Eesti ettevõtetele leida välisriikidest potentsiaalsete partnerite kontakte. Välispartneritega tekkis koostöö 7 ettevõttele.

Kaubanduskoja väljaannetes avaldati 175 välispartneri koostööpakkumist, mille tulemuseks oli 84 korral ettevõtjate kontaktinfo vahendamine. Aasta jooksul avaldati valitud välisturgudel 13 Eesti ettevõtte koostööprofiilid, mille kohta laekus 20 konkreetset huviavaldust. Erinevate sihtriikide kohta vahendas Kaubanduskoda potentsiaalsete koostööpartnerite kontakte 36 korral.

Aastaga väljastati 72 kliendile 127 riigihanketeadet ning riigihangete monitooringuteenus kliente oli üheksa.

Kaubanduskoda kogus Eesti ettevõtete tagasisidet ja edastas seda Euroopa Komisjonile seoses mitmete arutlusele tulevate seadusemuudatusega – nt krediidiireitingu teemal ja maksejõuetuse juhtumite uue käsitusviisi kohta Euroopas.

Väliskaubandus

Kaubanduskoda väljastas kokku 70 ATA kaubamärkmikku. Päritolusertifikaate väljastati kokku 18 046 – ligi 1400 võrra rohkem kui aastal 2012, seega jõuti taas 2008. aasta tasemeni. Väljastatud dokumentide arv on kaudselt seotud Eesti ekspordi mahu näitajatega.

2013. aastal kasutati ATA kaubamärkmikke väga aktiivselt. Püsivalt kasutavad ATAsid erinevad Eesti ettevõtted, kes pakuvad oma teenuseid nii töötajate kui ka töövahenditega väljaspool Euroopa Liitu. Enim on käidud Norras ja Valgevenes. Samuti on Eesti kultuuriringkonnad käinud ATAt kasutades tutvustamas Eesti kunsti ja erinevaid etendusi Macaos, Venemaal, Ameerika Ühendriikides, Kanadas, Šveitsis jmt.

Kaubanduskoda on väliskaubandusalastes küsimustes partneriks Välisministeeriumile ja Euroopa Komisjonile. Jätkuvalt tegutseb Kaubanduskoja väliskaubanduse ümarlaud, kuhu on kaasatud ka liikmesettevõtete esindajaid. See on Kaubanduskoja, Rahandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti koostöövorm, mille eesmärgiks on vastastikune info vahetamine nii väliskaubanduse valdkonna arengutest, muudatustest kui ka võimalikest probleemidest.

Koolitused ja seminarid

Koolituste ja seminaride korraldamisel on Kaubanduskoda kasutanud oma kohalikku ja rahvusvahelist võrgustikku/partnereid ning toonud ettevõtjateni sellised teemad, mida ilma välispartneriteta poleks olnud võimalik läbi viia.

Kokku korraldasime 2013. aastal ligi 100 koolitust ja seminari.

Neist tasuks esile tõsta:

- Maailmapanga teenuseid ja hankeid tutvustav seminar;
- kohalike omavalitsuste ettevõtjasõbralikkust käsitlev seminar Linnade ja Valdade Päeval;
- lihtsa piiriülese ettevõtluse seminar;
- seminar „Targalt Aiasse“ koostöös Euroopa Komisjoni China IPR Helpdeskiga;
- ülipopulaarsete tarbijakaitseteemaliste infopäevade sari „Suunanäitaja“;
- maksuteemalised koolitused ja seminarid:
 - kinnisvaratehingute maksustamine;
 - töötervishoiukulud;
 - maksukorralduse seadusest;
 - kaupade ja teenuste maksustamisest, erisoodustustest;
- seminarid:
 - ettevõtete ühinemisest ja omandamisest;
 - ühishangetest;
 - Euroopa isikuandmete kaitse reformist;
 - tarkvaraprojektide kvaliteedist;
 - personalitöö ABCst;
- ekspordivaldkonna koolitused koostöös Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega, mida kaasrahastas Euroopa Sotsiaalfond ja millest võttis 2013. aastal osa 125 ettevõtjat või ekspordiga tegelevat töötajat. Koolitused jätkuvad ka 2014. aastal:
 - kontaktide loomine ja koostööpartnerite leidmine sihtturul;
 - ekspordööri infoallikad: testimisest, vaatlusest, turu-uuringutest ja muust;

- välismessikoolitus: maksimaalselt head ja mõõdetavad tulemused messilt;
- sihtturuseminarid, sh:
 - India ümarlaua kohtumine;
 - Kasahstani seminar;
 - Läti seminar;
 - Soome seminar koostöös EASiga;
 - Rootsi seminar;
 - Taani seminar;
- lühiseminaride sari „Hommikukohv suursaadikuga“, mille raames kohtuti järgmiste suursaadikutega:
 - Toomas Lukk (Hiina);
 - Malle Talvet-Mustonen (Iisrael);
 - Viljar Lubi (India);
 - Kaja Tael (Saksamaa);
 - Mart Tarmak (Soome);
 - Priit Pallum (Ungari, Sloveenia, Horvaatia);
 - Jaak Lensment (Valgevene).

Valdkondlikud tegevused/projektid

„Talendid Koju!“

2012. aastal lõppenud projekti „Talendid Koju!“ raames loodud veebiportaali www.talendidkoju.ee kaudu on jätkuvalt võimalik leida välismaal kogemusi omandanud tööjõudu ning ka Facebooki kommuun jääb avatuks.

BENCH

Euroopa Liidu programmi INTERREG kaasrahastatava ühisprojekti Beneficial Business Relations Between the Central Baltic Region and China (BENCH) raames toimus 7. märtsil Riigikogu konverentsisaalis „Asian Forum II: A New Look at Nordic-Chinese Business Relations“, kus osales ligi 100 kuulajat Eestist, Soomest ja Rootsist. Üritus oli ka projekti lõpufoorumiks. Projekti raames aidati ettevõtjaid kontaktide ja infoga Hiina kohta. Projekti abil valmisid regiooni tutvustavad materjalid ning praktilised abivahendid ettevõtjatele selle kohta, kuidas siseneda Hiina turule, mis on kättesaadavad ka Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee/bench. Projekti raames toimus 2012. aastal ka Eesti, Soome ja Rootsi ühisvisiit Hiina, mille käigus tutvustati meie piirkonna ärivõimalusi Jiangsu provintsi suuremates linnades. Projekt on ainulaadne selle poolest, et Kaubanduskoda ühendas jõud Soome ja Rootsi partneritega võimendamaks tegevusi ja loomaks sünergiaid. Projekti kaasrahastati Euroopa Liidu INTERREG Kesk-Läänemere programmist.

Keskkonnaprojektid

2013. aasta lõpuga tõmmati joon alla ka kaks aastat kestnud neljale keskkonnaprojektile, milles Eesti ettevõtted Kaubanduskoja kaasabil osaleda said.

- PRISM ehitusettevõtjatele ja ehitusmaterjalide tootjatele;
- BEBB toiduainetööstuse ja jäätmekäitlusega tegelevatele ettevõtetele;
- EEN-PACT tekstiili- ja keemiatööstusettevõtetele;

- **EURESP PLUS paberi, papi-, ja pabertoodete ning elektroonika tootmisettevõtetele.**

Kõigi nelja projekti algatajaks ning rahastajaks oli Euroopa Komisjon. Projektide eesmärgiks on ettevõtete keskkonnateadlikkuse tõstmine.

Projektide egiidi all kutsus Kaubanduskoda ellu keskkonnateemaliste seminaride sarja „Keskkond ja ettevõtlus“, kus kuuel seminaril kuulas üle 200 erineva ettevõtte ja organisatsiooni esindaja ettekandeid ettevõteteid mõjutatavatel keskkonnateemadel, mis aitavad edaspidi ehk ettevõtjatel niivõrd olulises teemas kergemini orienteeruda ning ka oma ettevõtte tegevuse mõju keskkonnale rohkem hoomata, protsesse ja ressursikasutust tõhustada.

Samuti pakuti ettevõtjatele keskkonnakonsultantide teenust, kellega nad said individuaalselt oma vajadusi ja arengusuundi arutada. Kokku sai nende projektide raames konsultatsiooni ligi 100 ettevõtte esindajat.

KAUBANDUSKOJA ESINDUSED

Kaubanduskoda on lisaks peakontorile Tallinnas esindatud ka neljas regioonis, mille kontorid asuvad Jõhvis, Pärnus, Tartus ja Kuressaares. Piirkondlik esindatus on oluline selleks, et võimaldada liikmetel osaleda koolitustel ja seminaridel, saada väliskaubandusdokumente ja muid teenuseid kiiremini ning kaugele sõitmata.

Jõhvi esindus

Jõhvi esinduse tegevuse eesmärgiks 2013. aastal oli aidata kaasa piirkonna ettevõtete edukale tegutsemisele Eestis ja välisurgudel. Lisaks sellele tutvustas esindus siinseid investeerimisvõimalusi, osales erinevate organisatsioonide juhtorganite töös ning andis oma panuse mitmete koostööprojektide õnnestumiseks.

2013. aasta olulisemate tegevustena võiks esile tuua järgmist:

- Maksundusalased seminarid koostöös Maksu- ja Tollametiga Jõhvis ning Narvas. Maksudega seonduvaid praktilisi ja teoreetilisi aspekte selgitasid MTA juhtivtöötajad ning ettevõtted kasutasid aktiivselt võimalust otsida lahendusi konkreetsetele, just nende ettevõtet puudutavatele probleemidele.
- Ekspordi ja äriläbirääkimisi käsitlev ekspordihommik Rakveres koostöös ekspordikonsultatsioonidele spetsialiseerunud firmaga Gateway Baltic. Osalejad jagasid omavahel praktilisi kogemusi ning konkreetseid koostöökokkuleppeid sõlmiti Venemaale eksporditavate kaupade lahtitollimisele spetsialiseerunud Peterburi firmaga Imart Trade.
- Osalemine partnerina projektis „Regions are to attract the investors“, mille eesmärgiks on luua soodsad tingimused uute investorite tulekuks Ida-Virumaale ning edendada siinsete ettevõtete piiriülest koostööd Loode-Venemaa firmadega. Projekti elluviimise käigus korraldatakse turundusseminarid tööstus- ja logistikaettevõtetele Peterburis ja Tallinnas ning ettevõtjate äridelegatsioonid külastavad Ivangorodi, Peterburi, Narvat ja Tallinna.

- Sihtturuseminar „Kuidas olla edukas Taani turul“ koostöös Kuningliku Taani Saatkonnaga Tallinnas. Seminaril osalesid Taani eksportivad või Taani turule sisenemist kavandavad ettevõtted, kellele jagasid praktilisi nõuandeid Maiga Võsu (Eesti Vabariigi Suursaatkond Kopenhaagenis), Merli Lindberg (Taani-Eesti Kaubanduskoda), Ainar Nurk (AS Helmes) ja Peter Thomsen (OÜ Härjanurme Mõis).
- Seminarid „Suunanäitaja reisieetvõtjatele“ ning „Suunanäitaja – garantii ja pretensiooni esitamise õigus“ Jõhvis ja Narvas koostöös Tarbijakaitseametiga.
- Poola ja Eesti omavalitsuste ning ettevõtete koostööd tutvustav seminar Jõhvis.
- Eesti ettevõtluskliima ja investeerimisvõimaluste tutvustamine Hiina Rahvavabariigi Changzhou regiooni delegatsioonile koostöös Harju Maavalitsusega.
- Osalemine Ida-Viru Ettevõtluskeskuse, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse ning Põlevkivi Kompetentsikeskuse juhtorganite töös.
- Europe Directi teabekeskuse töö korraldamine Jõhvis koostöös Euroopa Komisjoni Eesti esindusega.
- Õppekäigud Ida-Virumaa ettevõtetesse ning ettevõtluse tugisüsteemi tutvustamine Ida-Virumaa gümnaasiumide õpilastele.

Tartu esindus

Tartu esinduse tegevuseks on vastata liikmete infopäringutele, pakkuda neile konsultatsioone õiguslikes ja majanduslikes küsimustes, väljastada päritolusertifikaate ja teisi väliskaubandusdokumente, aga ka korraldada ettevõtjatele kasulikke ja praktilisi koolitusi.

2013. aasta olulisemate tegevustena võiks esile tuua järgmist:

- Korraldati üle kümne koolituse ja seminari. Eriti populaarne oli Tartus tarbijakaitse infopäev „Suunanäitaja 2013“, samuti oli rohkelt kuulajaid koolitustel, mis käsitlesid erinevaid maksundusega seotud probleeme.
- Esinduse juhataja osales linna delegatsiooni koosseisus külaskäigul Gaziantepi (Türgi), mis on potentsiaalne Tartu sõpruslinn. Visiidi käigus külastati Gaziantepi Kaubanduskoda, kus tutvustati Tartu ettevõtlust ja arutati koostöövõimalusi.
- Osavõtt Tartu linnavalitsuse ettevõtluse osakonna korraldatud kontaktreisist Pihkvasse koos 40 kohaliku ettevõtjaga. Messi Pskov Expo 2013 käigus toimunud seminaril tutvustas Kaubanduskoja esindaja Eesti ärikeskkonda ja maksusüsteemi.
- Tartu ettevõtlusnädalal korraldas esindus seminari teemal „Välispartnerite otsimise võimalused“.
- Koostöös Tartu Ärinõuandlaga korraldas esindus infopäeva „Kuidas kasutada tarneklausleid Incoterms 2010?“.
- Ettekanne Eesti, Läti ja Venemaa piirialade ettevõtjate 4. partneriaadil, mis toimus Valgas Euregio Pskov-Livonia eestvõttel.
- Eesti majanduskeskkonda tutvustav ettekanne projekti Heritage Business raames Izborskis toimunud Vene ettevõtjatele seminaril.
- Esindus osales erinevate kohaliku ettevõtluse edendamiseks mõeldud töögruppide ja komisjonide töös. Ära võiks märkida osavõttu Tartumaa ettevõtluse ümarlaua tööst ja osalemist ettevõtluskonkursi Tartu parimad ettevõtted 2012 žüriis, samuti osalemist SA Tartu Ärinõuandla nõukogu töös.
- Väljastati 709 päritolusertifikaati ja muud väliskaubandusega seotud dokumenti.

- Jätkus koostöö Läti Kaubandus-Tööstuskoja Valmiera esindusega ja Pihkva oblasti Kaubandus-Tööstuskojaga.

Pärnu esindus

Pärnu esinduse tegevus oli 2013. aastal orienteeritud Pärnu piirkonna ettevõtete konkurentsivõime kasvule. Selleks korraldati hulgaliselt koolitusi ja infoseminare, aidati kaasa ärikontaktide loomisele välisturgudel ja ettevõtete osalemisele välismessidel. Juhtiva rolli kaudu Pärnumaa Kutsehariduskeskuse nõukogus üritati parandada kohalike tööandjate kindlustamist kaasaegsete oskustega noorte töötajatega.

2013. aasta olulisemate tegevustena võiks esile tuua järgmist:

- Seminaride ja koolituste korraldamisel pakkus Pärnu esindus tavaks saanud head taset, kutsudes rääkima hinnatud lektoreid ja spetsialiste ning seda ettevõtjatele huvipakkuvatel teemadel, sh majandusaruannete koostamine, müük, kliendihaldus, tulu- ja käibemaks, maksumuudatused, tööõigus jpm.
- Koostöös Swedbankiga korraldati juba kaheksas majandusteemaline pärastlõuna, kus aktuaalsetel teemadel kõnelesid ettevõtja ja investor Jüri Mõis, Swedbanki juhatuse liige ja ettevõtete panganduse tegevdirektor Robert Kitt ning loodusemees Vladislav Koržets.
- Pärnumaa ettevõtlusnädala raames korraldati ärihommikusööök, kus ettevõtjad kohtusid Eesti Panga asepresident Ülo Kaasikuga, kes tegi hea majandusanalüüsi, rääkides euroala rahanduse ja majanduskeskkonna viimastest arengutest ja tulevikuväljavaadetest.
- Pärnu esindus oli Eesti stendi projektijuhiks Põhjamaade ühel suuremal tööstusmessil Alihankinta 2013, mis toimus septembris Soomes, Tampere.
- Jätkus osalemine 2011. aastal Rahvusvahelise Hansalinnade Liidu initsiatiivil käivitunud majanduskoostööprojektis Business Hanse. Juunis Rahvusvahelistel Hansapäevadel Saksamaal Herfordis osales ka Pärnu esindus.
- Pärnumaa Kutsehariduskeskuse nõukogus on Kaubanduskoda esindatud kolme liikmega, nõukogu esimees on Pärnu esinduse juhataja.
- Kaubanduskoja Pärnu esinduse välja antava auhinna Pärnumaa vastutustundlik ettevõtja pälvis 2013. aastal Japs AS.
- Pärnu esindus osales Pärnumaa ettevõtlusnädalal, Linnade ja Valdade Päevadel 2013 ning Pärnu maakonna arengufoorumil.
- Esindus andis oma panuse ka ideekonkursile Paneme kodukoha endast rääkima ja õpilasfirmade jõululaadale Pärnumaa Jõulud 2013.
- Väljastati 2664 päritolusertifikaati ja muud väliskaubandusega seotud dokumenti.

Kuressaare esindus

Kuressaare esinduse eesmärk on olnud tagada Koja liikmetele igapäevaste teenuste, konsultatsioonide, seminaride, koolituste, päritolusertifikaatide jm kättesaadavus.

2013. aasta olulisemate tegevustena võiks esile tuua järgmist:

- Esinduse, Tarbijakaitseameti ja Kuressaare linnavalitsuse koostöös toimus infopäev „Suunanäitaja – pretensiooni esitamise õigus ja müügigarantii“.
- Visiit Türgi kutsekoolidesse koos Kuressaare Ametikooli delegatsiooniga.
- Osalemine Kuressaare Ametikooli nõukogu töös.
- Osalemine Saaremaa Ettevõtjate Liidu juhatuse töös.
- Osalemine Saare maavanema juures asuva Saare maakonna Arengukoja töös.
- Väljastati 545 päritolusertifikaati ja muud väliskaubandusega seotud dokumenti.

KAUBANDUSKODA KUI ETTEVÕTJATE SUHTLUSKANAL

Turundus- ja liikmesuhete osakonna üheks oluliseks rolliks oli ka 2013. aastal traditsiooniliste liikmetele suunatud ürituste korraldamine.

Kevadball

Seitsmeteistkümnendat korda peetud Kaubanduskoja kevadball toimus 27. aprillil Tallinnas restoranis Gloria. Nagu tavaks on saanud, anti ka seekord ballil üle Kaubanduskoja aumärgid.

Aumärgid said:

I klassi aumärgid:

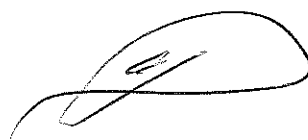
- **Toivo Ninnas** – eriliste teenete eest Eesti majanduse ja ettevõtluse pikaajasel edendamisel ning merenduse valdkonna arendamisel.
- **Heiti Hääl** – eriliste teenete eest Eesti ettevõtluse aktiivsel edendamisel ning ettevõtlikkuse ja ettevõtlusmotivatsiooni toetamisel ning väärtustamisel.
- **Ruth Oltjer** – eriliste teenete eest Eesti majanduse ja ettevõtluse aktiivsel edendamisel läbi aktiivse ettevõtlustegevuse ja innovatsiooni nii Eestis kui rahvusvaheliselt.

II klassi aumärgid:

- **Anne Samlik** – eriliste teenete eest Eesti ettevõtluse ja eelkõige turismisektori edendamisel ning Eesti tuntuse kasvatamisel maailmas.
- **Bo Henriksson** – eriliste teenete eest Eesti ettevõtluse ja ekspordi edendamisel ning elektroonika ja masinatööstuse arengule kaasaaitamisel.
- **Jaan Männik** – eriliste teenete eest Eesti majanduse ja ettevõtluse edendamisel ning pangandussektori arengule kaasaaitamisel.

III klassi aumärgid:

- **Darja Saar** – eriliste teenete eest Eesti ettevõtluse ja noorte ettevõtlikkuse ning ettevõtliku mõtteviisi edendamisel ühiskonnas.
- **Neeme Rand** – eriliste teenete eest Eesti ettevõtluse ja noorte ettevõtlikkuse ning kutschariduse pikaajasel edendamisel.

- **Jaan Reinhold** – eriliste teenete eest Eesti ettevõtluse ja majanduse edendamisel ning ettevõtete rahvusvahelistumisele kaasaaitamisele.

Kaubanduskoda tänab koostööpartnereid: Silberauto, GoAdventure, Olympic Casino, Liviko, Dermoshop, Firmakink, restoran Gloria, Avision, Taktikalise Laskmise Keskus.

Tenniseturniir

1. juunil toimus Pärnus järjekorras juba 16. traditsiooniline Kaubanduskoja tenniseturniir. Taas oli Pärnu Kesklinna Tenniseväljakutele kokku tulnud suur arv Kaubanduskoja liikmesettevõtete tennisehuvilist esindajat, et pidada maha tasavägised tenniselahingud.

Turniiri ja Kaubanduskoja rändkarika võitjateks tulid seekord **Veiko Mahlakas** (Gvandron OÜ) ja **Sulev Alajõe** (Estonia Medical Spa), kes finaalkohtumises alistasid paari **Marek Piller** (EMT) ja **Indrek Vallaste** (Diapol Granite OÜ). Kolmanda koha saavutasid **Martin Villig** (Mobi Solutions OÜ) ja **Marko Harjak** (Gsmvalve OÜ). Lohutusturniiri võitjateks krooniti **Martin Talts** (KMT Prefab OÜ) ja **Gert Jostov** (Tehnopolis Ülemiste AS).

Kaubanduskoda tänab koostööpartnereid: Euronics, Saku, Firmakink, Dermoshop, Estonia Medical Spa Hotel, Silberauto, Taktikalise Laskmise keskus.

Ärihooaja avamine

31. augustil kogunes Botaanikaaeda ca. 1700 Kaubanduskoja liiget, koostööpartnerit ja toetajat koos perelega, et osaleda traditsioonilisel ärihooaja avamisel. Sel aastal oli ürituse toimumispaigaks Tallinna Botaanikaaed. Eesti ärimaastikul on üritus märgilise tähendusega - tõmmatakse joon alla puhkuse- ja suveperioodile ning juhatatakse sisse uus ja edukas ärihooaeg.

Neljatunnisesse programmi mahtus põnevaid tegevusi nii suurtele kui väikestele. Muu hulgas said külalised osaleda ekskursioonidel Botaanikaaias, teha juttu mitmekordse maailmameistri Nikolai Novosjoloviga, kes jagas oma kogemust Silberauto autodega, kontrollida nutitohtril oma nutikate seadmete õiget kasutamist ning turvamist, osaleda interaktiivses bändis, viktoriinides. Samuti sai lasta endast portreesid maalida ja fotosid jäädvustada. Ärihooajalt ei puudunud ka traditsioonilised Liviko erinevate toodete degusteerimine, A. le Coq janukustutajad ja visiitkaardiloterii. Muusikavaliku eest hoolitsesid firmabändid Kaubanduskoja liikmesettevõtetest – Sorainen, Helves, EMT ja Saarioinen.

Kaubanduskoda tänab Ärihooaja avamise toetajaid: EMT, GoAdventure, Tallinna Botaanikaaed, A. Le Coq, Silberauto, USS Security, Estravel, Dermoshop, Firmakink, Liviko, Taktikalise Laskmise Keskus.

Muud üritused

- Eesti Kaubandus-Tööstuskoja korraline üldkoosolek.
- Traditsiooniline Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse ja Eesti Vabariigi Presidendi lõuna.
- Kaubanduskoja 88. aastapäeva pidulik vastuvõtt Teaduste Akadeemias.

- Neli uute liikmete vastuvõtu üritust.

KAUBANDUSKOJA TRÜKISED JA VÄLJUNDID

Jätakuvalt ilmusid kõik liikmeid teavitavad ning välispartneritele suunatud väljaanded:

- 21 numbrit Kaubanduskoja häälekandjat Teataja.
- 11 numbrit venekeelset häälekandjat Vestnik.
- Uudiskirjad e-Teataja, e-Vestnik ning e-News.
- Kaubanduskoja 2012. aasta tegevusaruannet kajastav aastaraamat.

Lisaks anti välja:

- **Estonian Export Directory 2013 (EED)**, kus tutvustavad ennast Eesti ettevõtted, kes soovivad oma kaupu ja teenuseid välispartneritele viia ja mujalt maailmast partnereid leida – seda nii tegevusalade järgi kui ka tähestikulises järjekorras. Kataloog on kättesaadav ka veebis www.estonianexport.ee. EED tugevaimaks küljeks on laialdased levikanalid, milleks on suur hulk kaubanduskodasid, impordi-ekspordi agentuure, Eesti välissaatkondi ja EASi välisesindusi ning muid asjakohaseid organisatsioone pea 80 riigis. Estonian Export Directory koostööpartner on FCR Media AS.
- **Eesti parimad ettevõtted 2013 ja Top Estonian Enterprises 2013**, mis kajastavad Kaubanduskoja ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja Eesti Töandjate Keskliidu koostöös korraldatud traditsiooniliste ettevõtluskonkursside Eesti ettevõtete konkurentsivõime edetabel 2013 ja Ettevõtluse auhind 2013 võitjate edulugusid ja nii üld- kui ka tegevusalade edetabeleid.

EESTI ETTEVÖTETE KONKURENTSIVÕIME EDETABEL 2013

Eesti Ettevõtete Konkurentsivõime Edetabeli koostamise eesmärk on selgitada välja kõige konkurentsivõimelisemad ettevõtted, pakkuda neile võimalust võrrelda end teiste omasugustega ning hinnata Eesti ettevõtete edukust, tulemuslikkust ja jätkusuutlikkust.

Koos Eesti Konjunkturiinstituudiga selgitatakse välja üldine konkurentsivõime paremusjärjestus, mille tulemusena selgub Eesti konkurentsivõimelisim ettevõtte. Eraldi koostatakse edetabelid valdkonni.

2013. aastal jagati esmakordselt üldedetabel ettevõtte suuruse järgi kolmeks – selgitati välja konkurentsivõimelisim ettevõtte nii suurettevõtete, kesk- ja väikeettevõtete kui ka mikroettevõtete arvestuses.

Konkurentsivõimelisim suurettevõtte 2013 – Eesti Energia AS
Konkurentsivõimelisim väike- ja keskettevõtte 2013 – Wirtgen Eesti OÜ
Konkurentsivõimelisim mikroettevõtte 2013 – KLF-ERI OÜ

Majanduse tegevusalade ja suuruse kaupa osutusid edetabeli võitjateks järgmised ettevõtted:

- Konkurentsivõimelisim toiduainetööstuse ettevõtte – A. Le Coq AS.
- Konkurentsivõimelisim tööstus- ja energeetikaettevõtte – Eesti Energia AS.
- Konkurentsivõimelisim äriteenindus- ja kinnisvaraettevõtte – Riigi Kinnisvara AS.
- Konkurentsivõimelisim turismiettevõtte – Estravel AS.
- Konkurentsivõimelisim hulgikaubandusettevõtte – Orlen Eesti OÜ

- Konkurentsivõimelisim jaekaubandusettevõte – Tallinna Kaubamaja AS
- Konkurentsivõimelisim transpordi- ja logistikaettevõte – Tallinna Sadam AS
- Konkurentsivõimelisim finantsvahendusettevõte – Swedbank AS
- Konkurentsivõimelisim ehitusettevõte – Merko Ehitus AS
- Konkurentsivõimelisim side-, kommunikatsiooni- ja IT-ettevõte – EMT AS
- Konkurentsivõimelisim teenindusettevõte – Olympic Entertainment Group
- Konkurentsivõimelisim arhitektuuri- ja projekteerimisettevõte – Real-E State OÜ
- Konkurentsivõimelisim põllu- ja metsamajandusettevõte – Oilseeds Trade AS

Ettevõtluskonkursid kulmineerusid piduliku austamisõhtuga 8. oktoobril Estonia Kontserdisaalis, millest tegi ülekande ka Eesti Rahvusringhääling (ERR).

Edetabelid, metoodika ja kõik konkurssi puudutav on kättesaadav ka portaalis www.konkurents.ee

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
AKTIVA			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	2	1 527 541	2 071 615
Lühiajalised finantsinvesteeringud	3	672 000	162 000
Nõuded ostjate vastu		73 305	58 422
Mitmesugused nõuded		35 591	46 171
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	4	67 625	153 885
Käibevara kokku		2 376 062	2 492 093
Põhivara			
Materiaalne põhivara			
Maa ja ehitised		1 374 184	1 482 832
Masinad ja seadmed		17 982	16 515
Muu põhivara		10 090	9 168
Materiaalne põhivara kokku	6	1 402 256	1 508 515
Immateriaalne põhivara	7	30 166	39 756
Põhivara kokku		1 432 422	1 548 271
AKTIVA KOKKU		3 808 484	4 040 364
PASSIVA			
Lühiajalised kohustused			
Ostjate ettemaksed	9	236 120	284 536
Võlad tarnijatele		50 025	15 876
Mitmesugused võlad	9	315 682	374 931
Maksuvõlad	10	87 795	73 199
Viitvõlad			
Võlad töötajatele		49 661	47 590
Muud viitvõlad		227 424	510 822
Viitvõlad kokku	9	277 085	558 412
Lühiajalised kohustused kokku		966 707	1 306 954
Netovara			
Reservfond		95 155	95 155
Reservid		383 470	383 470
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem		2 254 785	2 398 153
Aruandeaasta tulem		108 367	-143 368
Netovara kokku	11	2 841 777	2 733 410
PASSIVA KOKKU		3 808 484	4 040 364

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

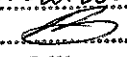
Konsolideeritud tulude ja kulude aruanne

(eurodes)	Lisa	2013	2012
TULUD			
Müügitulu	13	747 524	749 392
Liikme- ja sisseastumismaksud	14	868 785	766 344
Muud tegevustulud	15	422 168	228 900
Tulud kokku		2 038 477	1 744 636
KULUD			
Mitmesugused tegevuskulud	17	686 170	730 937
Tööjõu kulu	16	1 123 410	1 020 113
a) palgakulud		838 529	759 013
b) sotsiaalmaksud		284 881	261 100
Kulum	6,7	135 365	145 995
Muud tegevuskulud		1 259	16 816
Kulud kokku		1 946 204	1 913 861
PÕHITEGEVUSE TULEM		92 273	-169 225
FINANTSTULUD ja -KULUD			
Intressitulud		16 094	25 857
Kokku finantstulud ja -kulud		16 094	25 857
ARUANDEAASTA TULEM		108 367	-143 368
ARUANDEAASTA TULEM KOKKU		108 367	-143 368

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

Lisa

2013

2012

I. RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST

1.1. Põhitegevuse tulem		92 273	-169 225
1.2. Korrigeerimised		135 365	145 995
*Põhivara kulum ja väärtuse langus	6,7	135 365	145 995
1.3. Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		81 957	9 457
1.4. Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		-340 247	143 152

RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST KOKKU**-30 652****129 379****II. RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST**

2.1. Põhivarade soetus (soetusmaksumus)	6,7	-19 516	-14 633
2.2. Aktsiad ja muud väärtpaberid		0	0
2.3. Laekunud intressid		16 094	25 857
2.4. Finantsinvesteering	3	-640 000	-32 000
2.5. Muud laekumised investeerimistegevusest	3	130 000	50 000

RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU**-513 422****29 224****RAHAVOOD KOKKU****-544 074****158 603**

RAHA ja RAHA EKVIVALENDID PERIOODI ALGUSES

2 071 615

1 913 012

RAHA ja RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS

-544 074

158 603

RAHA ja RAHA EKVIVALENDID PERIOODI LÕPUS**1 527 541****2 071 615**

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

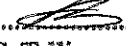
(eurodes)

	Reservfond	Reservid	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo 31.12.2011	95 155	383 470	2 398 153	2 876 778
Aruandeperioodi tulem			-143 368	-143 368
Saldo 31.12.2012	95 155	383 470	2 254 785	2 733 410
Aruandeperioodi tulem			108 367	108 367
Saldo 31.12.2013	95 155	383 470	2 363 152	2 841 777

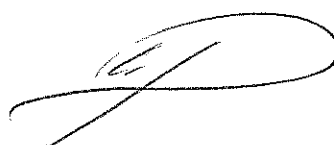
Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

31. detsembril 2013 lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusest ning rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginevast heast raamatupidamistavast. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Kaubanduskoda) on oma põhikirja järgi vabatahtliku liikmelisuse alusel Eesti Vabariigis kehtestatud korras registreeritud juriidilisi ja üksikisikuid ühendav mittetulundusühing. Kaubanduskoja põhikirjaline eesmärk ei ole oma liikmetele ainelise tulu saamine ja jaotamine. Kaubanduskoda kasutab oma tulusid üksnes ühingu põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks. Kaubanduskoja juhatus otsustas 16.03.07. soetada 64,7% Eesti Konjunkturiinstituudi AS (EKI) aktsiastest. Seisuga 31.12.2013 kuulus Kaubanduskojale 100% EKI aktsiastest.

Kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr. 1 alusel.

Konsolideerimisgruppi kuuluvad juriidilised isikud kasutavad olulises osas ühtseid arvestuspõhimõtteid. Arvestuspõhimõtteid rakendatakse järjepidevalt kõigi aruandes esitatud perioodide kohta.

Eesti Kaubandus – Tööstuskoja arvestusvaluutaks on Euro. Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettevõtte

Tütarettevõtteks loetakse sellist ettevõtet, milles Kaubanduskoda omab rohkem kui 50 % hääleõiguslikest aktsiastest ja osakapitalist või on muul moel võimeline kontrollima tema tegevus- ja finantspoliitikat lepingu või kokkuleppe alusel, või kui Kaubanduskojal on õigus nimetada või tagasi kutsuda enamust tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmetest. Tütarettevõtte raamatupidamisaruanded lülitatakse konsolideeritud aruandesse alates kontrolli tekkimise hetkest kuni kontrolli lõppemiseni.

Konsolideerimine

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõik EKI finantsnäitajad. Kaubanduskoja ja EKI omavahelised tehingud ja saldod on elimineeritud.

Kaubanduskoja konsolideerimata aruannetes, mis on esitatud konsolideeritud aastaaruande lisades, kajastatakse investeering tütarettevõttesse soetusmaksumuses.

Finantsvara ja –kohustused

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantsvara ja –kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui konsolideerimisgrupi liige kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil konsolideerimisgrupi liige saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha ja ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas ja lühiajalisi pangadeposiite.

Lühiajalised finantsinvesteeringud

Lühiajalised finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja teiste väärtpaberitesse on bilansis hinnatud lähtudes nende õiglasest väärtusest. Õiglase väärtuse hindamisel on aluseks finantsinvesteeringu turuväärtus bilansipäeval. Juhtudel, kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, on lühiajalised finantsinvesteeringud kajastatud bilansis soetusmaksumuses.

Fondiosakud on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.

Nõuded ostjate vastu

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud tegevuskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Materiaalne põhivara

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 320 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponendi kasulikule elueale.

Koda kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

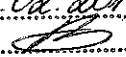
Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kasulikud eluead:

Materiaalse põhivara grupp	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	12,5 - 20 aastat
Masinad ja seadmed	3 - 5 aastat
Muu materiaalne põhivara	3 – 5 aastat

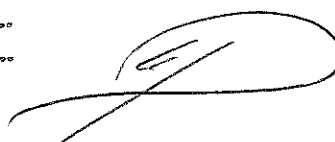
Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 19.02.2014

Signature/allkiri...

KPMG, Tallinn

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid parendustöid, mis vastavad põhivara kajastamise kriteeriumitele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Muud kulutused, mis pigem säilitavad põhivara võimet luua majanduslikku kasu, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsioonimäärad lähtuvad vara kasulikust elueast ning immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Immateriaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kasulikud eluead:

Immateriaalse põhivara grupp

Kasulik eluiga

Aegjada

10 aastat

Tarkvara

3 aastat

Aegjada all mõistetakse põllumajanduse turuinfosüsteemi andmestikku.

Rendiarvestus

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse dividendidena jaotatavat kasumit määraga 21/79 netodividendina väljamakstud summast. Dividendidelt arvestatud ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal dividendid välja makstakse. Bilansipäeva seisuga väljamaksmata dividendidelt arvestatud tulumaksukohustust ja -kulu korrigeeritakse vastavalt uuel aruandeperioodil kehtivale tulumaksu määrale.

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega on ära toodud lisas 12.

Kaubanduskoda ei jaota oma liikmete vahel tulemit.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2013 on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tuluna ja kuluna.

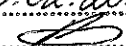
Põhitegevuse tulud

Liikmemaksud kajastatakse tuluna perioodil, mille eest need tasuti.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastava nõudeõiguse tekkimisel.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimiseks nimetatakse Euroopa Liidu toetusfondide jt ettemakseid, mille tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud. Sihtfinantseerimist eristavad muust abist asjaolud, et selle rahalist väärtust on võimalik usaldusväärselt mõõta ning selle saamine on seotud teatud tingimustele vastamisega.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – põhitegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud põhitegevuse tulemit elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuste saldode muutused. Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmneshid bilansi kuupäeva 31. detsember 2013 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasemal perioodil toimunud tehingutega.

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Lisa 2. Raha ja pangakontod

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Sularaha kassas	2 699	3 661
Pangakontod	86 097	71 611
Üleöödeposiidid	294 085	856 501
Tähtajaline hoius	1 144 660	1 139 842
Raha ja pangakonto kokku	1 527 541	2 071 615

Tähtajaliste hoiuste koosseisus on kajastatud erinevad lühiajalised deposiidid tähtajaga kuni 3 kuud ja intressimääraga 0,58% kuni 1%.

Lisa 3. Lühiajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
LHV pangas	640 000	130 000
Swedbank	32 000	32 000
Kokku	672 000	162 000

liik	pank	summa	tähtaeg	intress
Tähtajaline hoius	LHV	500 000	15.10.2014	1,00%
Tähtajaline hoius	LHV	140 000	28.10.2014	1,00%
Tähtajaline hoius	Sewdbank	32 000	4.10.2015	0,42%

Lisa 4. Ettemakstud tulevaste perioodide kulud

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Kindlustuse maksed	1 698	1 765
Reklaami, kirjastuse jm. ettemaksed	22 221	23 068
Messide ja visiitide ettemaksed	43 706	129 052
Kokku	67 625	153 885

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 10.02.2014

Signature/allkiri...

KPMG, Tallinn

Lisa 5. Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

	Eesti Konjunkturiinstituut AS	
Asukoht	Eesti Vabariik	
Põhitegevusala	Teadus- ja arendustegevus sotsiaal- ja humanitaarteaduste vallas	
Aktsiate arv 31.12.2011	4 080	
Aktsiate arv 31.12.2012	4 080	
Osalus 31.12.2011	100%	
Osalus 31.12.2012	100%	
Soetusmaksumus 31.12.2012		
Kaubanduskoja bilansis	133 461	
Soetusmaksumus 31.12.2013		
Kaubanduskoja bilansis	133 461	
Omakapital seisuga	31.12.2013	31.12.2012
Aktsiakapital	26 112	26 112
Reservkapital	2 612	2 612
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	64 989	60 490
Aruandeaasta kasum	1 178	4 499
Omakapital kokku	94 891	93 713
Osalus tütarettevõtte omakapitalis	100%	100%
Kojale kuuluv osa omakapitalist	94 891	93 713
Tütarettevõttele kuuluv aegjada jääkväärtus (lisa 7)	30 032	38 821
Bilansiline väärtus kapitaliosaluse meetodil (lisa 18)	124 923	132 534

Lisa 6. Materiaalse põhivara liikumine

(eurodes)

	Maa ja ehitised	Masina- ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	KOKKU
Soetusmaksumus				
Soetusmaksumus 31.12.11.	2 333 908	155 454	191 154	2 680 516
Soetamine	0	7 119	5 912	13 031
Soetusmaksumus 31.12.12.	2 333 908	162 573	197 066	2 693 547
Soetamine	0	12 394	7 122	19 516
Soetusmaksumus 31.12.13.	2 333 908	174 967	204 188	2 713 063

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 19.02.2014

Signature/allkiri...

KPMG, Tallinn

Amortisatsioonikulu

Amortisatsioonikulu 31.12.11.	742 428	133 521	172 544	1 048 493
Amortisatsioonikulu	108 648	12 537	15 354	136 539
Amortisatsioonikulu 31.12.12.	851 076	146 058	187 898	1 185 032
Amortisatsioonikulu	108 648	10 927	6 200	125 775
Amortisatsioonikulu 31.12.13.	959 724	156 985	194 098	1 310 807

Jääkväärtus

Jääkväärtus 31.12.11.	1 591 480	21 933	18 610	1 632 023
Jääkväärtus 31.12.12.	1 482 832	16 515	9 168	1 508 515
Jääkväärtus 31.12.13.	1 374 184	17 982	10 090	1 402 256

Lisa 7. Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Aegjada	Tarkvara	KOKKU
Soetusmaksumus			
Soetusmaksumus 31.12.11.	87 894	21 197	109 091
Soetamine	0	1 602	1 602
Soetusmaksumus 31.12.12.	87 894	22 799	110 693
Soetusmaksumus 31.12.13.	87 894	22 799	110 693
Amortisatsioonikulu			
Amortisatsioonikulu 31.12.11.	40 284	21 197	61 481
Amortisatsioonikulu	8789	667	9 456
Amortisatsioonikulu 31.12.12.	49 073	21 864	70 937
Amortisatsioonikulu	8789	801	9 590
Amortisatsioonikulu 31.12.13.	57 862	22 665	80 527
Jääkväärtus			
Jääkväärtus 31.12.11.	47 610	0	47 610
Jääkväärtus 31.12.12.	38 821	935	39 756
Jääkväärtus 31.12.13.	30 032	134	30 166

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 19.02.2014

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

Lisa 8. Kasutusrent

(eurodes)

Ettevõtte kui rentnik

2013. aastal moodustasid masinate ja seadmete kasutusrendimaksed 18 700 eurot (2012: 15 481 eurot).

Koja esinduste rendimakseid on tasutud kogusummas 7 452 eurot. Tartu esindus 913 eurot, Pärnu esindus 2 820 eurot, Jõhvi esindus 2 227 eurot, Kuressaare esindus 1 342 eurot, jm 150 eurot. EKI ruumide rendimakseid on tasutud summas 34 962 eurot. Kokku tasuti rendimakseid 2013. aastal 42 414 eurot (2012: 42 698 eurot) (vt. Lisa 17). Valdava osa ruumide rendilepingud saab lõpetada 2-3 kuu etteatamise ajaga.

Järgmistel perioodidel mittekatkestatavate lepingute alusel tasumisele kuuluvad kasutusrendimaksed ja ruumide rendimaksed jagunevad ajaliselt:

	Masinad ja seadmed	Ruumid	Kokku
Maksetähtajaga kuni 1 aasta	13 459	6 982	20 441
1 – 5 aastat	22 635		22 635

Lisa 9. Lühiajalised kohustused

(eurodes)

Ostjate ettemaksed:

	31.12.2013	31.12.2012
Liikmemaksud	16 100	17 905
Kataloog ExportDirector	20 036	21 744
Uuring	199 984	244 887
Kokku	236 120	284 536

Mitmesugused võlad:

	31.12.2013	31.12.2012
Arbitraažikohtu vahendid*	314 364	373 613
Dispasööride vahendid**	1 318	1 318
Kokku	315 682	374 931

*Arbitraažikohus lahendab lepingulistest ja teistest tsiviilõiguslikest suhetest, sealhulgas väliskaubandus- ja muudest rahvusvahelistest majandussuhetest tulenevaid vaidlusi. Vahenditena on osapoolte tasutud deposiidid.

**Kaubandusliku meresõidu üldavariid kvalifitseerivad ja kahju jaotamise arvestust koostavad Koja juurde kuuluvad dispasöörid.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 19.02.2014

Signature/allkiri...

KPMG, Tallinn

Võlad töötajatele:

	31.12.2013	31.12.2012
Puhkusereservi kohustus	49 661	47 590
Kokku	49 661	47 590

Muud viitvõlad:

	31.12.2013	31.12.2012
Läbiarveldused	216 898	509 048
Eurocardi tehingud	10 526	1 177
Võlgnevus aruandvatele isikutele	0	597
Kokku	227 424	510 822

Läbiarvelduste summa 216 898 eurot moodustub erinevate pooleliolevate projektide summast (sh Better Enviroment Better Business summas 12 294 eurot, Bench summas 32 639 eurot, Enterprise Europe Network summas 71 042 eurot, Euresp+ summas 33 934 eurot, EAC keskkonnasäästlik ehitamine (PRISM) summas 14 314 eurot, EEN-PACT Tekstiili- ja keemiatööstuse arendamine summas 19 738 eurot, Ecodesign summas 32 436 eurot jm summas 500 eurot).

Lisa 10. Maksukohustused, ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Maksuliik		
Sotsiaalmaks	43 531	36 363
Üksikisiku tulumaks	24 513	19 899
Töötuskindlustusmaks	3 749	4 224
Kohustuslik kogumispension	1948	1494
Erisoodustuste tulumaks	609	742
Käibemaks	13 445	10 477
Kokku	87 795	73 199

Lisa 11. Netovara

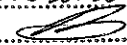
(eurodes)

Vastavalt juhatuse poolt kinnitatud strateegiale olid varasematel perioodidel moodustatud reservid summas 383 470 eurot ja reservfondi summas 95 155 eurot. Reservide ja reservfondi kasutamine toimub juhatuse otsusega põhikirjaliste tegevuste katteks. Seisuga 31.12.2013 moodustab netovara kokku 2 841 777 eurot.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Lisa 12. Tingimuslikud kohustused

(eurodes)

Tulumaks

EKI jaotamata kasum seisuga 31.12.2013 moodustas 66 167 eurot. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 13 895 eurot, seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 52 272 eurot.

Lisa 13. Müügitulu tegevusalade ja geograafiliste piirkondade lõikes

(eurodes)

Müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

	2013	2012
Kontaktteenused	3 494	9 271
Väliskaubandusteenused	142 729	118 178
Kirjastus- ja reklaamteenused	79 102	83 720
Regionaalsete esinduste teenused	129 110	124 173
Liikmeüritused	17 407	17 155
Juriidilised teenused	4 176	4 657
Saalide üürimise teenused	1 757	4 275
Ruumide rendi jm teenused	3 131	3 871
EKI uuringud	366 618	384 092
Kokku	747 524	749 392

Müügitulu jaguneb geograafiliste piirkondade lõikes järgnevalt:

	2013	2012
Eesti	586 767	632 384
Euroopa Liit	153 539	110 795
Muud	7 218	6 213
Kokku	747 524	749 392

Aruandeaastal osutati teenuseid liikmetele 262 425 eurot ning 2012. aastal 243 349 euro eest.

Lisa 14. Liikme- ja sisseastumismaksud

(eurodes)

	2013	2012
Sisseastumismaks	7 950	9 224
Liikmemaks	860 835	757 120
Kokku	868 785	766 344

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

Kaubanduskoja liikmeskonda kuulus seisuga 31.12.2013. 3 116 juriidilisest isikust liiget ning seisuga 31.12.2012. 3 136 juriidilisest isikust liiget.

Lisa 15. Muud tegevustulud

Muud tegevustulud moodustuvad summas 422 168 eurot 59 erineva sisuga ja mahuga projektide läbiviimisest.

Lisa 16. Tööjõukulud

Kaubanduskoja keskmine töötajate arv 2013 aastal oli 38 (2012: 35) ning tütarettevõttes Eesti Konjunkturiinstituut AS (EKI) 18 töötajat (2012: 19).
2013.a. palkade ja tasude kogusumma oli 1 123 410 eurot (2012: 1 020 113 eurot).

Lisa 17. Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	Lisa	2 013	2 012
Kaubanduskoja "Teataja"		64 028	86 515
IT kulu		44 447	46 782
Trükiste kulu		65 444	73 497
Projektiikulud		112 899	129 444
Komandeeringukulu		14 461	12 449
Side- ja postikulu		24 222	25 011
Kantseleikulu		13 719	14 347
Majanduskulu		28 326	26 780
Remondikulu		7 426	23 989
Transpordikulu		52 378	43 957
Rahvusvaheliste organisats. liikmemaks		23 029	19 177
Ruumide rent	8	42 414	42 698
Muud kulud		131 559	131 016
Käibemaksu proportsiooni arvestuskulu		61 818	55 275
Kokku mitmesugused tegevuskulud		686 170	730 937

Lisa 18. Kaubanduskoja konsolideerimata finantsinformatsioon

Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 19.02.2014

Signature/allkiri...

KPMG, Tallinn

MTÜ Eesti Kaubandus – Tööstuskoja konsolideerimata bilanss

(eurodes)	31.12.2013	31.12.2012
AKTIVA		
Käibevara		
Raha ja pangakontod	1 208 356	1 708 263
Lühiajalised finantsinvesteeringud	672 000	162 000
Nõuded ostjate vastu	60 917	41 798
Mitmesugused nõuded	35 591	46 171
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	67 625	153 885
Käibevara kokku	2 044 489	2 112 117
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Tütarettevõtte aktsiad	133 461	133 461
Pikaajalised finantsinvesteeringud kokku	133 461	133 461
Materiaalne põhivara		
Maa ja ehitised	1 374 184	1 482 832
Masinad ja seadmed	17 510	16 190
Muu inventar	10 090	9 168
Materiaalne põhivara kokku	1 401 784	1 508 190
Põhivara kokku	1 535 245	1 641 651
AKTIVA KOKKU	3 579 734	3 753 768
PASSIVA		
Lühiajalised kohustused		
Ostjate ettemaksed	36 136	39 649
Võlad tarnijatele	47 287	12 927
Mitmesugused võlad	315 682	374 931
Maksuvõlad	69 114	51 035
Viitvõlad		
Võlad töötajatele	33 776	30 067
Muud viitvõlad	227 424	510 822
Viitvõlad kokku	261 200	540 889
Lühiajalised kohustused kokku	729 419	1 019 431
Netovara		
Reservfond	95 155	95 155
Reservid	383 470	383 470
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	2 255 712	2 394 790
Aruandeaasta tulem	115 978	-139 078
Netovara kokku	2 850 315	2 734 337
PASSIVA KOKKU	3 579 734	3 753 768

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

MTÜ Eesti Kaubandus – Tööstuskoja konsolideerimata tulude – kulude aruanne

(eurodes) 2013 2012

TULUD

Müügitulu	354 869	337 919
Liikme- ja sisseastumismaksud	869 100	766 619
Muud tegevustulud	422 168	228 900
Tulud kokku	1 646 137	1 333 438

KULUD

Mitmesugused tegevuskulud	595 753	645 852
Tööjõu kulu	823 199	695 628
a) palgakulud	614 375	517 581
b) sotsiaalmaksud	208 824	178 047
Kulum	125 423	136 020
Muud tegevuskulud	1 060	16 705
Kulud kokku	1 545 435	1 494 205

PÕHITEGEVUSE TULEM 100 702 -160 767**FINANTSTULUD ja -KULUD**

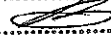
Intressitulud	15 276	21 689
Kokku finantstulud ja -kulud	15 276	21 689

ARUANDEAASTA TULEM 115 978 -139 078

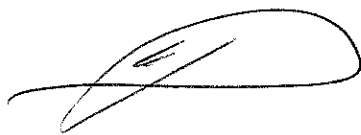
Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

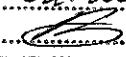
**MTÜ Eesti Kaubandus – Tööstuskoja konsolideerimata rahavoogude aruanne
(eurodes)**

	2013	2012
I RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST		
1.1. Põhitegevuse tulem	100 702	-160 767
1.2. Korrigeerimised	125 423	136 020
*Põhivara kulum ja väärtuse langus	125 423	136 020
1.3. Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	77 721	24 613
1.4. Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-290 012	229 323
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST KOKKU	13 834	229 189
II RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		
2.1. Põhivarade soetus (soetusmaksumus)	-19 017	-13 031
2.2. Laekunud intressid	15 276	21 689
2.3. Lühiajaline finantsinvesteering	-640 000	-32 000
2.4. Muud laekumised investeerimisteggevusest	130 000	50 000
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	-513 741	26 658
RAHAVOOD KOKKU	-499 907	255 847
RAHA ja RAHA EKVIVALENDID PERIOODI ALGUSES	1 708 263	1 452 416
RAHA ja RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	-499 907	255 847
RAHA ja RAHA EKVIVALENDID PERIOODI LÕPUS	1 208 356	1 708 263

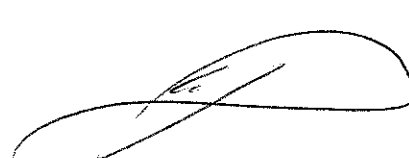
Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....19.02.2014.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

MTÜ Eesti Kaubandus – Tööstuskoja konsolideerimata netovara aruanne
 (eurodes)

	Reservfond	Reservid	Akumuleeritud tulem	KOKKU
Saldo 31.12.2011	95 155	383 470	2 394 790	2 873 415
Aruandeperioodi tulem			-139 078	-139 078
Saldo 31.12.2012	95 155	383 470	2 255 712	2 734 337
Aruandeperioodi tulem			115 978	115 978
Saldo 31.12.2013	95 155	383 470	2 371 690	2 850 315
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste				
- bilansiline väärtus				-133 461
- bilansiline väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				124 923
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2013				2 841 777

Lisa 19. Sihtfinantseeringuga toetatud projektid (lõppenud aastal 2013)

- „Talendid Koju!“ kaasrahastab Tarkade Otsuste Fond EL Sotsiaalfond – tulu 113 891 eurot, kulu 126 565 eurot;
- „Europe Direct teabekeskus Jõhvis“ kaasrahastab Euroopa Komisjon - tulu 13 600 eurot, kulu 27 863 eurot;
- Ettevõtlusõppe edendamise kava „Olen ettevõtlik!“ kaasrahastab MKM MTÜ ja SA projektide programmist – tulu 19 982 eurot, kulu 23 884 eurot.;
- Environmental services for metalworking industries (ESMI) kaasrahastab Euroopa Komisjon – tulu 40 173 eurot, kulu 50 217 eurot;
- Public Procurement Specife Action (T4SME) kaasrahastab Euroopa Komisjon – tulu 24 190 eurot, kulu 40 316 eurot;
- Enterprise Europe Network (EEN) kaasrahastab Euroopa Komisjon – tulu 332 728 eurot, kulu 554 547 eurot.

Lisaks on 5 projekti lõpparuanded kontollis ning täpne tulemus selgub kontrolli läbimisel - Beneficial Business Relations Between the Central Baltic Region and China (BENCH) kaasrahastab EL INTERREG Kesk-Läänemere programm; PRISM ehitusettevõtjatele ja ehitusmaterjalide tootjatele kaasrahastab Euroopa Komisjon; BEBB toiduainetööstuse ja

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 19.02.2014

Signature/allkiri...

KPMG, Tallinn

jäätmekäitlusega tegelevatele ettevõtetele kaasrahastab Euroopa Komisjon; EEN-PACT tekstiili- ja keemiatööstusettevõtetele kaasrahastab Euroopa Komisjon; EURESP PLUS paberi, papi-, ja pabertoodete ning elektroonika tootmisettevõtetele kaasrahastab Euroopa Komisjon.

Lisa 20. Tehingud seotud osapooltega

Juhatuse liikmeid 2013. aastal ja 2012. aastal ei tasustatud.

Tegevjuhtkonnas on 6 liiget ning tegevjuhtkonnale arvestatud tasude suurus 2013. aastal oli 250 741 eurot (2012: 194 464 eurot).

Juhatuse liikmete kaudu seotud ostud eurodes:

ettevõtte nimi	kelle kaudu	2013	2012
EMT AS	Valdo Kalm	6 027	6 899
Liviko AS	Enn Kunila	604	996
Kokku		6 631	7 895

Juhatuse liikmetega seotud ettevõtted on Eesti Kaubandus – Tööstuskoja liikmed ning antud ettevõtted tasuvad liikmemaksu ning ostavad muid teenuseid.

Juhatuse liikmete kaudu seotud müügid eurodes:

ettevõtte nimi	kelle kaudu	liikmemaks 2013	liikmemaks 2012	muu 2013	muu 2012
Nordecon AS	Toomas Luman	950	831	70	0
Nordic Contractors AS	Toomas Luman	315	275	2 228	850
Arealis AS	Toomas Luman	270	236	65	0
NG Investeeringud AS	Jüri Kāo	145	128	160	0
Baltika AS	Meelis Milder	2 200	1 917	4 644	2 953
Silberauto AS	Väino Kaldoja	1 830	1 598	7 558	7 232
Silwi Autoehitus AS	Väino Kaldoja	270	236	0	15
EMT AS	Valdo Kalm	950	831	3 040	0
Liviko AS	Enn Kunila	625	543	489	381
Aleksela Terminal AS	Juhan Kolk	440	192	264	19
JKO OÜ	Juhan Kolk	145	128	0	0
Sangar AS	Gunnar Kraft	950	831	30	180
Genteel OÜ	Tiina Mõis	145	128	0	120
Nordic Hotels OÜ	Feliks Mägi	440	383	0	15
Harju Elekter AS	Endel Palla	845	735	40	19
Estiko AS	Neinar Seli	220	192	40	0
Estiko Plastar AS	Neinar Seli	625	543	0	19
Rotermann Grupp OÜ	Jaan Toots	0	275	0	750
U.S.Invest AS	Jaan Toots	315	275	0	0
Uuemõisa Invest AS	Koit Uus	270	236	95	135
Haapsalu Uksetehas AS	Koit Uus	625	543	21	43
EKE Invest AS	Koit Uus	145	128	65	0
Standard AS	Enn Veskimägi	625	543	185	878
Kokku		13 345	11 727	18 994	13 609

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

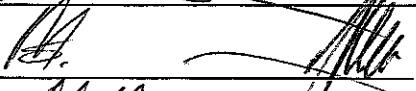
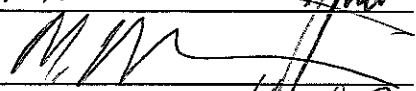
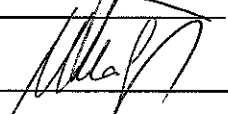
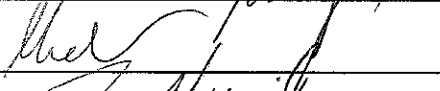
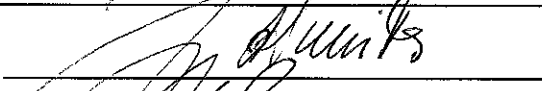
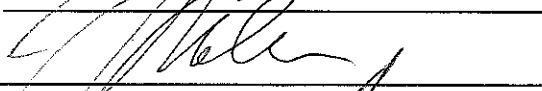
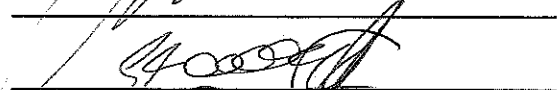
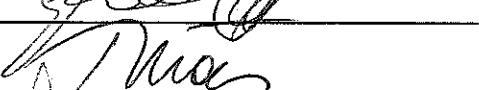
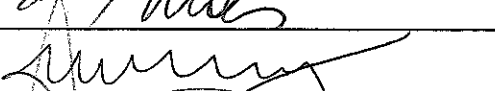
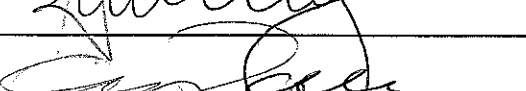
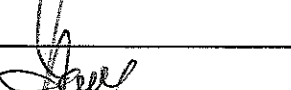
Date/kuupäev... 19.02.2014

Signature/allkiri...

KPMG, Tallinn

Juhatuse allkirjad 2013. aasta majandusaasta aruandele

Koja Juhatus on majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest ning audiitori järelauditsusest, läbi vaadanud ja üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Toomas Luman	juhatuse esimees	
Jüri Kõo	juhatuse aseesimees	
Meelis Milder	juhatuse aseesimees	
Väino Kaldoja	juhatuse liige	
Valdo Kalm	juhatuse liige	
Enn Kunila	juhatuse liige	
Juhan Kolk	juhatuse liige	
Gunnar Kraft	juhatuse liige	
Tiina Mõis	juhatuse liige	
Feliks Mägi	juhatuse liige	
Endel Palla	juhatuse liige	
Neinar Seli	juhatuse liige	
Jaan Toots	juhatuse liige	
Koit Uus	juhatuse liige	
Enn Veskimägi	juhatuse liige	

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

MTÜ Eesti Kaubandus- Tööstuskoda

Oleme auditeerinud MTÜ Eesti Kaubandus- Tööstuskoda konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2013, konsolideeritud tulude ja kulude aruannet, konsolideeritud netovara muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisaidsid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 20 kuni 39.

Juhtkonna kohustus raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeaudiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab ülalmainitud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt MTÜ Eesti Kaubandus- Tööstuskoda finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tallinn, 19.02.2014

Andres Root
Vandeaudiitor number 9

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17.
Narva mnt. 5, Tallinn 10117

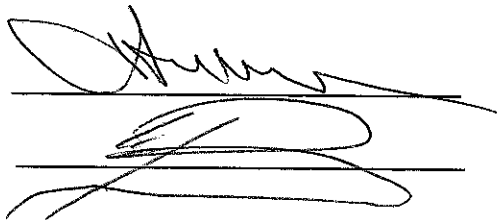
Tegevusalade loetelu

(eurodes)

nimetus	kood	summa
Ettevõtjate, tööandjate ja kutseorg.tegevus	9411	354 869
Kokku		354 869

Toomas Luman juhatuse esimees

Mait Palts peadirektor

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Ettevõtjate ja tööandjate organisatsioonide tegevus	9411	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6040060
Faks	+372 6040061
E-posti aadress	koda@koda.ee
Veebilehe aadress	www.koda.ee